

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 18. april 2023
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Mic Hedengran Helander
Sagsnr.: 2023-0030-8624
Dok.: 2792787

Besvarelse af spørgsmål nr. 517 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 517 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 28. marts 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Peter Hummelgaard

/

Morten Holland Heide

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 517 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, hvordan nabostalking håndteres i lovgivningen? Vil ministeren endvidere redegøre for sit syn på, om naboer bør omfattes af kriminaliseringen af psykisk vold?”

Svar:

1. Ifølge straffelovens § 242 straffes den, der på en måde, som er egnet til at krænke en anden persons fred, systematisk og vedvarende kontakter, forfølger eller på anden måde chikanerer den pågældende, for stalking med bøde eller fængsel indtil 3 år.

Bestemmelsen er et supplement til forbudsordningen i lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning. Straf for stalking efter straffelovens § 242 forudsætter dog ikke, at gerningspersonen forudgående er meddelt f.eks. et tilhold.

Efter reglerne i lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning kan der bl.a. udstedes tilhold til en person, hvis der er begrundet mistanke om, at personen har krænket en andens fred ved at forfølge eller genere den anden ved kontakt m.v., og der er bestemte grunde til at antage, at personen fortsat vil krænke den anden på denne måde, forudsat at betingelserne for et tilhold i øvrigt er opfyldt. Overtrædelse af et tilhold kan straffes efter lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning.

Efter straffelovens § 243 straffes den, som tilhører eller er nært knyttet til en andens husstand eller tidligere har haft en sådan tilknytning til husstanden, og som gentagne gange over en periode udsætter den anden for groft nedværdigende, forulempende eller krænkende adfærd, der er egnet til utilbørligt at styre den anden, herunder ved udøvelse af negativ social kontrol, for psykisk vold med bøde eller fængsel indtil 3 år.

Det fremgår af forarbejderne til straffelovens § 243 om psykisk vold, at bestemmelsen blev indsat i straffeloven med det formål at kriminalisere psykisk vold i nære relationer. Det forudsættes således, at bestemmelsen finder anvendelse på personer i den forurettedes husstand, f.eks. en ægtefælle, samlever, forælder, plejeforælder eller søskende. Bestemmelsen vil ligeledes finde anvendelse på personer med en nær tilknytning til den andens husstand. Ved vurderingen af, om en person er nært knyttet til forurettedes husstand, vil det bl.a. kunne indgå, om gerningspersonen har eller tidligere har

haft folkeregisteradresse på samme adresse som forurettede, om der er et afhængighedsforhold mellem gerningspersonen og forurettede, om gerningspersonen og forurettede er beslægtede, samt om gerningspersonen jævnligt kommer i forurettedes hjem. Der henvises til Folketingstidende 2018-19 (1. samling), tillæg A, L 139 som fremsat, s. 9-10.

Det fremgår endvidere af forarbejderne, at det er en betingelse for anvendelse af straffelovens § 243, at adfærden er egnet til utilbørligt at styre den anden. Adfærden har således i almindelighed til formål at give gerningspersonen en magtposition i forhold til forurettede eller at styrke eller opretholde magtpositionen. Der kan f.eks. være tale om dominerende eller kontrollerende adfærd, der kan medføre, at forurettede får frataget fornemmelsen af at bestemme over sig selv og sit eget liv, at forurettedes selvværd nedbrydes, eller at forurettede isoleres eller gøres afhængig af gerningspersonen. Der henvises til Folketingstidende 2018-19 (1. samling), tillæg A, L 139 som fremsat, s. 11.

Det fremgår af forarbejderne til straffelovens § 242 om stalking, at straf efter § 242 – i modsætning til § 243 om psykisk vold – ikke forudsætter, at gerningspersonen er eller har været tilknyttet forurettedes husstand. Straffelovens § 242 vil således kunne omfatte adfærd over for f.eks. en tidligere kæreste, som gerningspersonen ikke har boet sammen med, og adfærd over for en kollega, en kendt person eller lignende, der ikke kan anses for en nær relation, og som ikke vil være strafbar efter § 243 om psykisk vold. Der henvises til Folketingstidende 2021-22, tillæg A, L 15 som fremsat, s. 16.

En nabo vil således efter omstændighederne kunne straffes for stalking efter straffelovens § 242 eller eventuelt for overtrædelse af et tilhold efter reglerne i lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning.

2. Som det fremgår ovenfor, er beskyttelseshensynene bag på den ene side straffelovens § 242 om stalking og reglerne om tilhold og på den anden side straffelovens § 243 om psykisk vold forskellige.

Straffelovens bestemmelse om stalking og bestemmelserne om tilhold har et bredt sigte, idet formålet er at beskytte mod fredskrænkelser. Bestemmelserne er derfor ikke begrænset til en bestemt personkreds.

Bestemmelsen om psykisk vold tager derimod navnlig sigte på at beskytte personer mod adfærd, der finder sted inden for hjemmets fire vægge.

Bestemmelsens personkreds er derfor begrænset til personer tilhørende eller nært knyttet til husstanden eller personer, der tidligere har været tilknyttet husstanden.

Jeg mener derfor ikke, at naboer bør være omfattet af straffelovens bestemmelse om psykisk vold. Nabostalking er derimod relevant i forhold til straffelovens stalkingbestemmelse og reglerne om tilhold i lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning. Jeg har således også noteret mig, at nabostalking efter omstændighederne vil kunne straffes efter disse regler.